

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleits Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy hóra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Az indemnity-javaslat.

Nagybecskerek, március 5.

A világ valamennyi parlamentjében kivételnek kell tartani azt, hogy az ellenzék tagadja az obstrukciós célzatokat és abba a kényszerhelyzetbe juttatja a kormányt, hogy egyetlen egy költségvetés tárgyalása alatt kétszerkénytelen indemnity-javaslatot benyújtani. Az ellenzék a jelen esetben az ártatlant játsza, tagadja nemcsak az obstrukciót, hanem még a tárgyalások hosszadalmasságát is, mely alatt az ország legfontosabb érdekei jelentékeny mértékben szenvednek s melynek költségeit oly elemek viselik, akiknek az ellenzék beszélő kedve ugyancsak nagy irtózat. Ertjük nagy részét azoknak az állami hivatalnokoknak és tanítóknak, akik 1896-ra joggal várhatták előléptetésüket vagy fizetésük felemelését, és most az obstrukcionista bőségedésége megfosztja őket anyagi előnyük egy részétől. Az indemnity által felhatalmazást nyert a kormány, hogy a megelőző évi költségvetés alapján vezetheti az ügyeket s az indemnity-javaslatnak ez az értelme teljesen kizárja az említett illetmények fel emelését.

De nem csupán ez az egy körülmény hat bénítólag az országra és a nemzetre. Az állami intézményeknek is szünetelniök kell természetes fejlődésükben és az állami üzem minden terén való közgazdasági előrehaladás helyett megállásnak kell bekövetkeznie, amelyért a legnyúlósabb ellenzék lelküsimeret sem vállalhatja el a felelősséget.

A költségvetés tárgyalását meg kellett szakítani, hogy az indemnity-javaslatot lehessen tárgyalni. A költségvetésnek alig van elintézve a kisebbik fele. A kereskedelemügyi miniszterium költ-

ségelölirányzatából csak az első tétel van megszavazva, a többi tételek tárgyalására még hosszabb idő lesz szükséges, mert pl. az államvasutak és a hajózás alkalmasint nagy beszéd-dühnek a tárgyát fogják képezni. A honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása alkalmasint az ellenzék a honvédelmi miniszter intim és személyes ügyein szándékszik bosszuját töltetni, míg a földmivelésügyi miniszterium budgetjénél meg fognak nyilni a tervező és szakértő urak összes beszédzilipjei. Az igazságügyi vita sem fog simán lefolyni, hisz az urak mindannyian jogászok és a hallgatók közt a leghallgatagabbak is ez alkalommal akarnak hazabeszélni. Es az ügyvéd-képviselő urakról se feledkezzünk meg, akik a parlamentben szoktak előhozakodni pereikkal s ez uton csinálnak reklámot ügyvédi irodájuknak.

Ha a kormány ily körülmények közt nem akarja, hogy akciójában akadályozva legyen, drasztikus eszközökhöz kell nyulnia. A beszédek az országnak minden irányban és minden körülmények közt nagyon drága pénzébe kerülnek és a konziliáns előzékenységben tulsóosan messze megy a kormány, ha itt sikerrel biztató repressziv rendszabályokhoz nyul. Az ülések meghosszabbítása egy órával nem ígér sikert. A bécsi birodalmi gyűlés hasonlíthatatlanul kedvezőbb körülmények közt ülésez. Azt a munkakedv már régesrégén arra indította, hogy a nappali üléseken kívül éjjeli üléseket is tartson. Az ország érdekében lenne, ha Bánffy miniszterelnök, más okokból ugyan, hasonló eszközökhöz nyulna.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 6. Szőnyeggyár közgyűlése.
Március 8. A kaszinó társulat közgyűlése.
Március 16. Városi közgyűlés.
Április 6. Tánccmulatság az árvaház javára.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuwer házában van.

— Személyi hír. Róna y Jenő főispán tegnap este hazaérkezett Nagybecskerekre.

— Halálozás. Arczfalvi Ferencz negyvennyolczas honvédfőhadnagy, ki végig küzdte a szabadságharcot, Itteben meghalt. A család a halálozásról a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak az Isteni gondviselésben megnyugvást keresve, mely fájdalommal jelentik rokonaik s ismerőseiknek Arczfalvi Ferencz 1848—49-iki nyugdíjazott honvéd-főhadnagynak Magyar-Itteben 1896. évi március 3 án esti 7 órakor, 71 éves korában rövid szenvedés után történt elhunytát. A boldogult hűt tetemei e hó 5 én fognak az ittebei róm. kath. temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Aldás és béke porairal Arczfalvi Gyula községi jegyző, Arczfalvi József kir. mérnök, fia, Arczfalvi Gyuláné szül. Vannay Anna, Arczfalvi Józsefné szül. Luchs Etel, menyei, özv. Arczfalvi Ferenczné szül. Zakariás Ilona, neje, Arczfalvi Ilona, Arczfalvi Anna, unokái.

— A tél végén. Tel apó agóniában van, utolsó napjait éli s nemsokára kivonul, hogy helyet engedjen bájos, viruló gyermekének: a tavasznak. Bontakozik a föld téli burkából; a hatalmas nagy természet mindjobban kezdi magán viselni a tavaszi évszakba való át lépés tüneteit. Pedig a tél is szép évszak ám, annak is megvan a maga varázsa, miként a tavasznak, ősznek és a nyárnak, csakhogy más fajta. Nem akarunk nekrológot írni a térről, mert a milyen szeszélyes volt az idén, még nevetségessé tenne bennünket s havazással és jégvirággal válasszolna: ezt majd csak a temetés után cseleked-

A „TORONTÁL” TÁRCAJA.

Két világ.

— Dán rajz. —

Írta: Jakobsen J. P.

Legkevésbbé sem eleven folyó a Salza. Keleti partján egy vigasztalan, rongyos, saját szerűen hangtalan falu fekszik.

A házak közvetlen partja mellett úgy állnak közsévesnyos vállaikkal egymásnak dölve, rozoga mankógerendáikat lenyújtogatva a szürke vízbe, mint egy csomó nyomorék koldus, kiknek utjokba akadt a folyó s nincsen révpénzre valójuk. A lépcsős tornáczok háttéréből, kiugró cseréptetők alól fekete, fénytelen ablaktáblák merednek át a víz tulsó partjára; a sok megerezzkedett vak üveg, mindmegannyi irigy szem, fenekedő keserűséggel pislog át a tuloldal boldogabb házaira, melyek egyenkint vagy kettesével, itt is, amott is tetszetős csoportokban tartikják a pázsitos, kacsagó sikot s benyulva messze a rónába, aranyos fényparában vesznek el. Itt, a nyomorult viskók körül semmi fény, csak borongó sötétség, vesztég hallgatás. Még komorabbnak tetszik a folyó csobogása mellett, mely nehézkes lomhasággal áramlik, mozog egyre tova a házak előtt s utja közben olyan álmosan, olyan életuntan dünyög maga elé.

A nap leáldozóban volt; amott tulnan megereedt a tücskök feleselő, üvegtiszta csiripelése; néha áthozta ide is egy-egy fáradt szellőlebbenés, mely valamelyik zugból feltámadt s aztán elveszett a folyó nádasai közt.

Egy kicsi gözcsonak jött le a vizen. A falu egyik szélső házában, neki támaszkodva a tornácz fakönyöklőjének, egy gyöngye összaszott asszonyalak nézett a kis dereglye felé; átlátszó kezével árnyékot vetett szemére, mert arra kint, hol a gőzös járt, csillámló verőfény játszott a vizen, mintha aranytükrön siklanék tova.

A tiszta alkonyat boruló sainei között szinte világlott arca a visszaverődött fénytől. Elesen kitűnt minden vonása, akár a viznek habfodrai, melyek sötét éjjel is vetnek némi fényt a tenger hullámaira — Aggódo tekintete reménytelenül kutatott; fáradt, elfáradt szájszögletein félszü mosolygás ült, míg másfelől a kiálló homlok függőleges arczát keménynyé, kétségbeesett szilárd-ságává tették.

A falu templomában megbuzták a harangot. Elfordult a napfénytől, fejét rázta, mint a ki most nem szeret harangszót hallani, aztán vállat vonva mormogott, mintha a szünni nem akaró harangozásra felelne:

— Nem várhatok, nem várhatok.

A kongatás meg csak tartott tovább. Mintha fájdalom hajszolta volna, járt a folyosón fel s alá; homlokába a kétségbeesés árnyékránczai mélyebten benyomódtak; nehezen zihált, mint a kit könyek fojtogatnak a még sem tud sirni.

Kinos betegség gyötörte már évek óta; ha járt, ha feküdt, sehol sem volt nyugta. Egyik javasaszonny a másik után látogatta, egyik forrástól a másikig vándorogott; hiába. Utoljára a szeptemberi bucsujárással sat. Bertalan kápolnájánál volt; ott mondta neki egy félszemű vak koldus, hogy havasi gyopárt, száraz székfűvirágot, napégette kukoricza torzsa darabját meg temetön szedett kakukfűvet kössön egy hajszálával bokrétaba, dugjon bele egy koporsórol-

pattant forgácsot, ezt a bokrétabát aztán vesse valamelyik fiatal, egészséges lány vagy asszony után, a ki lefelé jön a vizen. A nyavalya menten átszármaszik rá, maga meg fölépül.

Bokrétabáját keblébe rejtve, keszen tartotta, a folyón meg csak jött aláfelé a kis gőzös. Első hajó volt, mióta babonaszerét összeállította. Megint kitámaszkodott a fakönyöklőre, a gőzös egyre közeledett, már láthatta, hogy öt hat utas van rajta. Idegeneknek látszóttak. Elő, az orrán, hosszú kapocsáklával egy hajósegény állt, hátul valami nőalak kormányozott, ki mellett egy féru ügyelt a kerékre, hogy a kormányos pontosan kövesse az orron álló hajósegény intéseit. A többi középtűt, a fedélzetten üldögélt.

A beteg messze előrehajlott, leskelődött, és figyelt minden vonása; keze mellébe nyult. Halántéki lüktettek, lélegzete elakadt; remegő orrczimpákkal, kiészattanó tüzzel arczán, nagyra tárgult, meredt szemekkel várta a közeledőket.

Már idáig verődtek az utasok szavai, majd tisztán, majd érthetetlenül dünyögve.

— A boldogság, — mondta egy férfi közölök, — tisztán barbár fogalom, még pogány időbeli örökségünk. Az új-tamentom egy szóval sem említi sehol.

— Hát mondjunk üdvösséget, vetette közbe egy másik.

— Már kérem szeretettel, — szolt bele ismét valaki, — a társalgásnak szerintem az az ideálja, a melyik könnyen és gyakraan át tud csapni más témára. Tán ezt jó lenne abbahagynunk, térjünk vissza első tárgyunkra . . .

— Jó, tehát a görögökről van szó . . .

— Azaz, hogy először a föniciékről.

— Ugyan mit tudsz a föniciékről!

— Semmit. De miért ugornók szegényeket keresztül. Mindenki ignorálja . . .

A hivatalos melléklet 48. számával.

jük meg. E kevés pár sor csak bulletin akar lenni, mely hitelességét érezhető s szemmel látható adatokra alapítja. A téli örömkö, kedvtelések barátjának szomorúsága dacára a szegény emberek bizonyára örömmel fogják ezt tudomásul venni, mert Tél apó az, mely az évszakok közül a legtöbb áldozatot kívánja tőlük.

— **Jótékonyág.** Vettük a következő sorokat: Azon csoportos, kegyes könyvadományért, a melyet özvegy Schwarcz Mihályné urnő szives volt folyó évi február 21-én a torontálvármegyei központi József kórház betegeknek juttatni, — szives köszönetét fejezi ki nevezett kórház igazgatósága.

— **Csata az országúton.** Szegedről írják: Tegnap délután véres verekedés folyt le alsótanyai emberek s több fiatal algyői legény között a szeged-dorosmai műuton. Dorosmán ugyanis sorozás volt, a melynek Algyő is a kerületébe tartozik s így a sorozás alá kerülő legények tegnap reggel átmentek oda, ki gyalog, ki kocsin. Délután tértek hazafelé, ami tudvalevő leg vidám hangulatban szokott megenni. Egyik örömben iszik, a másik bujában s nagyon sebes, ilyenkor a kocsi menése. Dorosmáról Algyőre Szegeden van az út s így a műuton jött egy dorosmai kocsi, amelyen öt algyői legény ült. Hanem alig haladták meg a dorosmai vasuti állomást, meg kellett állaniok az uton, mert azt négy tanyai kocsi elzárva tartotta. Ezek elseje, állítólag eltört ruddal, keresztbe állott az uton s nem lehetett kitérni. Ebből támadt aztán a bicskásás. Bizonyosan az algyeviek között is volt olyan, aki büszkén verte a mellét, hogy mert ő besorozott katona, neki már nem parancsol a bíró, hanem a tanyaiak erre nem sokat adtak, mivel, hogy ők meg bort szállítottak haza. Ilyformán aztán a két beborozott fél csakhamar veszekedni, aztán verekedni kezdett. Ebből pedig a bicska következett, amely csakhamar megcsillant a tanyaiak kezében. A harc a gyeviek vereségével végződött, akik valamennyien megsebesültek, a legjobban Okrós Mátyas, akin k átszurkált a kezét s három vágást tettek a nyakába. Utóbbi sebei életveszélyesek.

— **Nők kongresszusa.** Érdekes kongresszus lesz ez évi szeptember hónap 19-étől 27-éig Berlinben. A nők tartják ezt a kongresszust, melynek érdekében Berlin legelőkelőbb asszonyai indították meg a mozgalmat. A kongresszus, melynek nemzetközi jellege lesz, első sorban a nőknek nevelővé, tanítónak, orvosnak és ápolónak való kiképzésével fog foglalkozni. A vita során azonban foglalkoznak majd a munkásnők bérvizonyaiával s a nőknek a polgári, községi, kereskedelmi és egyesületi törvényekben való egyenjogusításáról.

— **Kérelem Torontálmege összes községi és körjegyzőihöz!** Az egyleti előző évi tagdíj hátralék és folyó évi tartozások, továbbá az utóbbi időben megválasztott, de egyletünknek még

nem jelentkezett kartársak lakhelyük és hivatalba lépés idejük közlése mellett 2 frt beiratkozás és 3 frt tagdíj befizetésére tisztelettel felkérem. Végre a kartársaknál előfordult változásokat (elhalálozás, nyugdíjazás, lakhelyváltozás, elmozdítás stb. eseteket) a nyilvántartás helyesbítése czéljából szintén kérem velem közölni. Ezen kérelem szives teljesítése annál is inkább óhajtható, ne hogy a tek. közigazgatási hatóságnak közbenjárását legyünk kénytelenek igénybe venni. Grabác, 1896. évi február hó 27-én. Fischer Géza, egyleti pénztárnok.

— **Megmondta.** Két hivatalnok valami föltűt összevessz.

— Te vagy a világ legtekéletlenebb teremtese.
— Nálad meg nem ismerek hülyébb embert.
Ekkor észrevétlenül belép az irodaigazgató s eszindesiteni igyekszik a két ellenfőt, e szavakkal:
— Bocsanat, uraim, önök elfeledkeznek arról, hogy én is itt vagyok.

— **Egy kutya vérengzése.** Temesvárról írják: Iszonyu jelenet játszódott le tegnap délután a Józsefvárosban a Schönberger féle üzlet előtt. Fischer Jakab kölcsönkövetítő intézeti tulajdonos 7 éves kis fia, Alfréd az iskolából ment hazafelé, midőn egy csoport gazdtalan kutya vetődött az utcába és egy nagy, fehér szőrű, lompos kutya megtámadta a kis Alfrédet, a földre teperte és száján iszonyuan összeharapta. A jelenet szemlélői rémületükben tetlenül maradtak, míg végre egy arra menő katona tiszt ráfűtött a kutyára és megazabadiotta a gyermeket a kutya kinzásai alól. A szegény gyermeket azonnal haza vitték szülőihez, hol sebeit kiégették és orvosi gyógykezelés alá vették. A kétségbeesett anya ma reggel felutazott beteg fiával Budapestre.

— **Nyilvános köszönet.** Az alólírott elnökség kellemes kötelességet teljesít, a midőn a f. évi február hó 29-én az egylet javára rendezett táncmulatság alkalmából úgy a t. oz. rendező bizottságnak fáradszatlan munkásságáért, valamint a nemesszü adakozóknak legmélyebb köszönetét kifejezi.

Felülfizetéseket és kegyes adományokat vettünk: 10 frttal felülfizettek: Deutsch Zsigmond, Hiller József és fiai, Eisens ádter Ignác, L. Kadelsburger Fülöp; 8 frtot: Reiner Dávid, (Padé); 7 frtot: dr. Mangold Samu; 5 frtot: Weisz Izidor, Rosenstock Arthur, Löwy Ignác, Schwarcz Mihályné; 4 frtot: dr. Pollák Győző; 3 frtot: dr. Klein Mór főrabbi, Schlesinger Jakab, Eibenschütz Gerő, dr. Polgár Sándor, Billitz János; 2 frtot: Freischberger Jakab, dr. Billitz Béla, dr. Schwarcz Gyula, dr. Schlesinger Mór, Fischer Lipót, Hirtenstein Márk, Brummer Gyula, Kurländer Imre, báró Feilitzsch Berthold, Deutsch Gyula, Grünbaum Arnold; 1 frtot: Eisensáder Hugó, Deutsch Alfred, Zinsenheim Zsigmond, Engelsmann Lajos, Eckstein Vilmos, Wolfinger Győző, Spuller Lipót, Reisz Mihály, Strasser Miksa, Holländer Ede, Gold N., Reisinger Zsigmond, Heufeld Zsigmond, Schnitzler

látható alakot öltött megint. Előtte üldögélt sápadtan, lesorvadva s rámeresztette nagy, csodálatos nézésű szeméit.

Most este az asszony lent állt a parton. Hegyes faforgács volt kezében, azzal kereszteteket rajzolt a puha iszapba. Olykor feltekintett és hallgatózni látszék, aztán megint csak rajzolgatta keresztjeit tovább.

A falu kis templomában meghusták az estharangot.

Gondosan megcsinálta az utolsó keresztet is, a fadarabot félretette, térdre ereszkedett és imádkozott. Mikor elvégezte, mellig belegázolt a folyóba, szépen összekulcsolta kezeit s elhanyatlott, hátrafele fordult a szürkésfekete vízben. A folyó magába vette, huzta csöndesen le a mélybe, aztán megint csak mosgott, áramlott étetunt dűnyögéssel, szomorúan, álmosan tovább el a falu mellett, a mezők mellett, ki az esti sötétbe.

A kis gözös ezalatt egész közel jutott. Ugyanaz a fiatal pár ült rajta, mely egy éve is víziutra indult, csakugy most maguk voltak, nászutan voltak. A férfi a kormánykerék mellett állt, a nő a fedélzet közepén, nagy kendőbe volt burkolva, fején kacski, piczi piros sapka, hátát nekivetette az alacsony vitorlátlan árboozfának s csöndesen dudorászott.

Ott siklottak el a ház előtt. A nő jókedvvel integetett a kormányos felé; feltekintett az égre, aztán az árbochoz támasszkodva elkezdett énekelni; tekintetét fenn jártatta az elvonuló felhőkön, — dalolt szerelemről, bűvös bájos bopogságról.

Lipót, Löwinger Dzsó, dr. Dimitrievics, Dau Gyula; 50 krajczárt: Novák. Midőn ezen felsorolt felülfizetéseket és adományokat nyugtázzuk, el nem mulaszthatjuk legmélyebb köszönetünket kifejezni Deutsch Zsigmondnak a pénztárnál való sikeres közreműködéséért. Az izraelita nőegylet elnöksége.

— **A kézbesíthetetlen és feles szállítmányok az üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános árverés útján délelőtt 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mihez t. oz. közönség ezennel meghivatik. Kolozsvár állomáson folyó évi márczius 17., Szatmár 17., Szabadka 18., Miskolcz (göm. pályaudvar) 18., Szeged 19., Pápa 19., Temesvár (Józsefváros) 20., Zágráb 20., Ujvidék 21., Fiume 21., Eszék 23., Arad 23., Kecskemét 24., Nagyvárad 24., Budapest (dunaparti teher-pályaudvar) 26., Pécs 26., Pozsony 27., Kassa 27., Csaba 28., Debreczen 28., Budapest (nyugoti pályaudvar) 31., Brassó 31. — Budapest, 1896. márczius 1-én. Az igazgatóság.**

— **Az erkölcsösített biblia.** Annyi bizonyos, hogy a világ legszentebb könyve az öreg biblia, mely mindaddig megmaradt és meg is fog maradni a könyvpiacon. Az is bizonyos azonban, hogy a bibliában vannak olyan epizódok is megírva, amelyek más könyvekben mindenütt igen sikamlósaknak tűnnek föl az olvasó előtt. A chikagói iskolások a napokban arra a fölfedezésre jutott, hogy a bibliát, úgy amint azt Mózes és a többi próféták megírták, nem lehet a serdülő ifjúság kezébe adni. Ezért is a böles iskolások összeült, hogy a szentkönyvből minden kéynes részt kitérüljön. Mindjárt a világteremtésén kezdtek a először is Ádámot és Évát olyan köntösbe bujtatták, hogy füllük hegye se látszott ki belőle. Azután Ábrahám és Sára viszonyát tették erkölcsösebbé, olyan formán, hogy mikor Sára asszony megtudta, hogy férje ura a családével kacserkodik: a szolgálot tizeneggy napi felmondás nélkül elcsapta. Maid Ruth kisasszony epizódjára tértek át, a ki a busaföldön tudvalevőleg igen merészen enyseg Booz bácsival. Ezt a történetet úgy alakították át, hogy Booz szépen megkérte Ruth nagyszám kezét, oltárhoz vesette őt és aztán mentek csak a szántóföldre. De József és Putifárné epizódjával voltak legjobban megakadva. Ha József csalad, az is baj, ha ott marad, abból olyan csinos pikantéria kerekedik, mely nem a bibliába, de Kock Pál legérdekesebb regényébe is beleillik. Ugy segítettek hát a bajon, hogy Putifárnét elválasztották az urától, a válópör lefolyása után hozzáadták Józsefhez, aki vele a legboldogabb házasságban élt az emberi kor legvégső határáig. Zsuzsannát, szegényt, egyszerűen nem eresztették a fürdőbe, inkább mosdatlanul hagyták — Ebben az átdolgozásban aztán a biblia tényleg oly erkölcsös lett, hogy abból a mindkét nembeli ifjúság csak épülést meríthet. A chikagói iskolások pedig büszke önértéssel tekint vissza a munkájára, hogy jóvá tették azt, a mit a próféták az ő forró keleti vérük által elragadtatva, esetleg a szigorú erkölcsiség ellen vétettek.

(x) **Magyar Osztály-Sorsjáték.** A Magyar Osztály Sorsjáték — mely nyereményeinek sokasága és magasságával, nemkülönben annyira kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — második osztályának husását márczius 11—14 ig, tehát már néhány nap mulva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann kir. körjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi huzásainál kisorsolt nagyobb nyeremények vidékiek által vásárolt sorjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő huzásnál 10,000 nyeremény fog 1.648,000 korona összértékben kisorsoltnai.

x **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen régen ismert háziszer a pemetefü.** Ezen fűnek kivonatából Béthy Béla b.-csabai gyógyszerész cukorkát készít, melyben a pemetefü méltán dicéért hatásossága kellemes ízrel párosul. A pemetecukorka minden gyógyszerertárban kapható. Egy doboz ára 30 kr.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. márczius 5-én.)

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében az indemnítási törvényjavaslatot megszavazták harmadszori olvasásban, Ezután folytatták a kereskedelmi költségvetés részletes tárgyalását.

Simonffy János és Szalay Károly ellenzéki beszédjei után Rosenberg Gyula határozati javaslatot adott be, melynek értelmében a törvényhatósági tisztviselők oly vasuti menetdíjkezdésményben lesznek részesítendők, mint az államhivatalnokok. (Helyeslés).

Babó Emil kifogásolja, hogy az államvasuti tisztviselőkre képviselőválasztások alkalmával pressiót gyakorolnak, hogy a kormánypárti jelöltekre szavazzanak.

Hock János fentartja multkori beszédjében a folyamhajtási ügyben mon-

dottakat, majd kolozsvári Kiss István folytatja a Ház viharos derűtsége közepette tegnapi humoros fejtegetéseit a kormány egyházpolitikájáról.

Polónyi kéri a minisztert, adjon felvilágosítást a Dombóvár—bátaszéki vasút tárgyában, mely kivánságának Lukács pénzügyminiszter rögtön megfelelően, kijelenti, hogy a felpanaszolt szabálytalanságok nem történtek meg.

2 óra után a vitát még folytatják.

A király megbízottjai.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Elterjedt hírek szerint őfelsége a június 5-iki parlamenti diszgyűlésen való képvisellel hg. Eszterházy Pált és Tisza Kálmánt bizza meg.

Turris Eburnea.

Budapest, márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zigány Arpád a „Turris Eburnea“ című szeszácziós regény szerzője, nyilatkozatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy a regényét nem Schiff Etelkára vonatkoztatva írta, az összes példányok elkobzásába egyébként beleegyesik. A művésznek ennek folytán visszavonta a sajtópórt.

Szeless Adorján elítélve.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A törvényszék ma hirdette ki Szeless Adorján ítéletét, a melyben őt Thul Valér utazó ügynöke kauzójának elikkasztása miatt három hónapra ítéli. Szeless védője kinyilatkoztatta, hogy véleménye szerint aligha szolgáltatja ki a francia hatóság az üldözöttet, mivel csak sikkasztásról van szó.

Faure Nizzában.

Budapest, márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nizzából jelentik: A francia köztársaság elnöke tegnap délután érkezett ide. A lakosság rendkívül meleg fogadtatásban részesítette. A Massena-téren Faure elnök szemlét tartott a helyőrség felett. Az elnök megérkezésekor két fiatal embert, aki hosszabb ideig fűtyölt, a rendőrség letartóztatott. A szemle végén a kórházakat látogatta meg az elnök, a kit mindenütt lelkes ovációkban részesítették.

A kíváncsi báró.

Budapest, márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Levéltitok megsértése miatt jelentette föl Ráth János budapesti lakos földbirtokos, Wazmer Antal báró battonyai földbirtokost. A panasza a következő eset szolgáltatott okot. Mintegy másfél évvel ezelőtt történt, hogy Simay Ede mezőkövácsházi földbirtokos mintegy 100,000 forint értékű váltót hamisított, s a mikor már hamisításának napfényre jövetelétől kellett tartania, föbbe lötte magát. A hamis váltókon szerepelt Ráth János neve is, a ki mikor ezt megtudta, három diszkrét tartalmu levelet írt, az akkor még élő Simaynak. Ezek a levelek valahogyan Wazmer báró kezébe kerültek, a ki azokról Ráthnak több ismerőse előtt említést tett. Egy alkalommal Ráth sógora, Szende Béla országgyűlési képviselő előtt is szóba hozta, hogy Ráth a kézírását nála való jelentkezés után visszakaphatná, majd a koosisával is megizente ugyanast. Ráth nem akarván személyes érintkezésbe lépni a báróval, a kivel hosszabb idő óta feszült viszonyban volt, ez — mint a panaszos utóbb megtudta — a leveleket elküldötte az országos kaszinónak, a melynek a panaszos tagja. Erre történt a büntető feljelentés, melynek tárgyában néhány nap mulva tartják meg a vég tárgyalást.

Vilmos császár Sándor királyról.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Itteni udvari körökben azt állítják, hogy Vilmos császár úgy nyilatkozott volna, hogy ő egy német hercegnő eljegyzését a szerb királyllyal soha sem engedné meg.

A szivbajos asszony a létrán.

Budapest, márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kinos jelenetek folytak le ma az I. számú végtárgyaló teremben, ahol Szikla Róza, egy szegény napszámos asszony lopás kísérlete miatt állott törvényt. Azzal volt vádolva, hogy a padlásról lopni akart fehérruhát és szándékát csak azért nem hajtotta végre, mert czélja elérése előtt már a lajtorján nyakon csípték. A vádlottnő tagadott, és mikor erre az elnök megkérdezte, hogy mit keresett a lajtorján, a szegény asszony, a ki szivbajos, egyszerre hanyat vágódott a padlón, és iszonyu kínok között fetrengett ott perczekig. A fogoly asszony mellett levő börtönőrnek ugyancsak sok dolga volt, míg az erre támadt zürzavar közben a betegét vízfacskenedéssel magához tudta téríteni. A tárgyalást ezután folytatták és mikor a bíróság kihirdette, hogy Szikla Rózát egy hónapi börtönre ítélte, de ezt a büntetését kitöltöttnek vesszi és tüstént szabadon is bocsátja, a szegény asszonyt nagy öröme közben újra elfogta a szivbaja és ismét kinos vergődéssel terült el a földön. Amig megint jobban nem lett, az elnök kiűrtette a termet és aztán, mikor semmi baja sem volt már a fogolynőnek, szabadon bocsátották.

Szerbia pénzükségben.

Budapest, márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A legnagyobb pénzükség daczára a kormány Garasanin Milutinnek, a haladó párt fejének 30 ezer frank hátralékos nyugdíját és 9500 frank utazási napidijakat fizetett ki. Garasanin sógora Milovanovics Koszta tábornok, a ki a legutóbbi államsziny katonai kivitelét eszközölte, 20 ezer frank ajándékot kapott. A haladó pártiak uralmuk közeli összeomlásától félnek és sietnek zsebeiket megtölteni, már a menynyire csak telik. Az állam végső segédforrásait kíméletlenül kihasználják. Az állam pénztárai hónapok óta minden számla kifizetését visszautasítottak. A szállítók 200 franknyi követelést sem tudnak behajtani. Minden összeget, a mely az állampénztárba befolyik, a legkülömbözőbb czimeken pártczélokra fordítják. A legnagyobb erőfeszítést fejtik ki, hogy az új kölesönt minden áron realizálják és ez által nagyban folytathassák ezt az eljárást.

Határviilongás.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukarestből jelentik: A Pruth folyó mellett levő Potkava községben, a mely az orosz-román határon fekszik, határviilongás támadt. A román őrséget ugyanis agyonlőtt egy orosz alattvalót. Forton orosz követet utasították, hogy ez ügyben kérjen felvilágosítást a román kormánytól.

Szétdukt falvak.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A belügyminiszter elrendelte az usitzai kerületben 30 falunak szétduktulását, minthogy ezek állítólag a hajduk menedékhelyeül szolgálnak.

Ismét Kelet.

Budapest, márcz. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Mialatt egy csendőr által kísért 15 czeituni ember Albiotanban élelmiszereket vásárolt, 9-et közülük megöltek, néhányat megsebesítettek és elvették tőlük a teher-szállító állatokat is. A porta megígérte, hogy az eset felderítésére meg fogja indítani a vizsgálatot. — 6 kiutasított czeituni, visszatartottak s utóbb Abauba vitték, ahol internálva lettek.

Budapest márczius 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szalonikiből jelentik: Az Üszkübben levő s a szerb kormány által fenntartott nevelő intézet 90 tanítványa fellázadt, a szerb tanítókat elkergették s kijelentették, hogy ők nem szerbek, hanem bolgárok s ennél fogva bolgár tanítókat akarnak.

Nyilttér.*

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott, mint néhai Klobucharich Emil petrovoszelli volt segédjegyző anyja, ezennel a nyilvánosság előtt is hálás köszönetemnek adok kifejezést azon nemesszívű uraknak, akik istenben boldogult fiam temetésének költségeit sajátjukból fedezték, névszerint: Kajtár Jenő főszolgabíró urnak Alibunárott, Knoll János községi jegyző, dr. Andriés orvos, Grób gyógyszerész, Kecskeméti Gyula jegyző és Krisán uraknak, és a kereskedőségnek Petrovoszellón. Midőn ezen felebaráti jótékony cselekedetükért szívem mélyéből eredő hálaamat ismételtelen nyilvánítom, kérem a Mindenhatót, hogy ezen nemes tükért áldásában részesíttesse őket.

Nem mulaszthatom el továbbá Petrovoszelli község érdemes Előljáróságának is meleg köszönetemet nyilvánítani a halotti negyed gyors kiutalványozásáért.

Kiváló tisztelettel

Öz. Klobucharich Hermína,
Tisza-Hegyessen.

238—1.1

Grünbaum Vilmos

NŐI-RUHA-TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

dus választékát mindennemű toilették elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELÉPŐK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet-, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek kerekköpenyegek, capeok, muffok, sapkák stb.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

10—x.24

*) Az e rovat alatt közöltékkért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Házeladási hirdetemény.

A Gradnalicza utcza 835. számú és az Amerika városnegyedben fekvő Sinkay-féle ház szabadkézből eladó. Feltételek iránt értekezhetni Bene Dezső megyei alszámvevőnél a megyeházépületben d. e. 9 órától 2 óráig. Közvetítők megállapodás szerint díjaztatnak. 228—3.2

A Rákóczy- utczában egy lakás-évi bér 140 frt folyó évi május hó 1-étől kiadó. — Bővebbet

230—3.2

Haidegger Ödönnél.

1780. szám. I. 1896.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye török becsei járásába kebeleztetett Melencze községében a községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás: 400 frt készpénz, 20 kr nappali, 30 kr éjjeli szemledij, valamint a törvényhatósági szabályrendelettel megállapított husszemplészet díjak.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1888. évi VII. t. cz. 118. §-a. illetve 177. § a értelmében felszerelt kérvényeket f. évi május hó 1-éig hozzám betérteszék.

T. Becsén, 1896. évi február hó 25. én.

Gr. Bethlen,
főszolgabíró.

224-33

Versenytergályási hirdetés.

Nagybecskerek rend. tan. város közönsége által építendő monumentális város-házi épület összes munkálataira a következő feltételek mellett ezennel írásbeli zárt ajánlati versenytergályás hirdetik:

1. Az összes építő munkák u. m. föld-, kőműves- és elhelyező-, kőfaragó, vas-, ács-, bádógos-, cserépfedő-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, szobafestő-, granitto-terazzo-, árnyékszék berendező-, kályhás- és aszfaltozó, központi fűtési, vízvezetési s vilamos világítási és telephon-berendezési munkák kerekében összesen 275000 forintra vannak előírva.

2. Utóbbi négy munkálatra nézve az ajánlatok a szakértő vállalkozók által külön-külön beadandók.

3. A tulajdonképeni építő munkálatokra nézve vállalkozók ajánlataikat vagy az összes munkálatokra vagy azok egyes nemeire nézve az egységáruk pontos kitétele mellett nyújthatják be.

4. Az ajánlattevők az egység árakra nézve ajánlatba hozott árengedés vagy feltűfizetés százalékban kifejezett nagyságát, valamint a teljes ajánlati összeget is ajánlataikban számokkal és betűkkel is kiírni tartoznak.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbbben tolyó évi március hó 15. d. e. 11 óráig nyújthatók be Nagy-Becskek r. tan. város polgármesteri hivatalánál, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A borítékon megjelölendő, hogy a város-ház kiépítésére vonatkozó ajánlat foglaltatik benne.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. A beadott ajánlatok folyó évi március hó 15-én déli 12 órakor fognak a polgármesteri hivatalban felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők is jelen lehetnek.

8. Kötelesek az ajánlattevők az ajánlott vállalati összeg 5%-nyi bánatpénzt készpénzben vagy állampapírokban Nagy-Becskek r. tan. város pénztári hivatalában befizetni és az erről szóló elismervényt az ajánlathoz csatolni.

9. Nagy-Becskek r. tan. város minden jogot fentart magának arra nézve, hogy melyik, ha nem is a legolcsóbb ajánlatot fogadja el, vagy esetleg új versenytergályást hirdessen ki.

10. Az építési terv, előméret és költségvetés Winter Miksa vár. mérnöknel és Budapestén Lang Adolf tervező műépítész ur irodájában (Egyetem-utca 3. sz. II. em.) tekinthetők meg; utóbbinál a részletes felvilágosítások is nyerhetők. A költségvetés 5 frtnyi összeg beküldése mellett városi mérnökünkől is beszerezhetők.

Kelt Nagy-Becskekén, 1896. évi március hó 1. én.

Krsztics János,
polgármester.

229-22

MILLENNIUM!

KIÁLLITÁSI SZEKRÉNY.

Legfinomabb kivitelű, fekete, szabadon álló négyszögű szárnyékszék-reány, talpazattal, mely fiókkal és ajtóval van ellátva, 3 1/2 méter magas, 2 1/2 méter hosszú és 2 méter széles, olcsón eladó vagy kölcsön vehető

KOVÁCS GEDEON

ruha-confectio-czégénél.

220-22

A N-Becskekéri Izr. Hitközség Előjárósága.**Közgyűlés.**

A nagybecskereki izrael. hitközség vasárnap f. hó 8-án délután 2 órakor az izrael. iskola helyiségében (földszint) tartandó

közgyűlésére

a t. cz. képviselő testület ezennel tisztelettel meghívatik.

Napirend:

1. Az adókiadó bizottságnak,
2. az iskolaszéknek és
3. a felügyelő bizottságnak megválasztása;
4. Netaláni indítványok tárgyalása.

Nagybecskereken, 1896. évi március hó 4-én tartott előjárói ülésből.

Az izr. hitközség előjárósága:

Löffler Jónás, **Dr. Mangold Samu,**
titkár. 248-11 elnök.

1048. sz. tkvi. 1896.

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Adolf végrehajthatónak Pataki András és Istvánné tordai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 68 frt 75 kr iránti végrehajtási ügyében a területen levő Torda község határában fekvő 575. ö. i. sz. telekkönyvetlen ház 500 frt kikiáltási árban 1896. évi április hó 28-ik napjának délelőtti 10 órakor Torda község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. törvényezik 42. §-ában jelölt és árfolyammal számított és 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a török-becsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósa telekkönyvi irattárában és Torda község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságnál 1896. évi február hó 7-én.

Jakabffy,
kir. jbiró.

244-11

12166. sz. tkv. 895.

Árverési hirdetés**és árverési feltételek.**

A nagybecskereki kir. trvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajthatónak Popov Szevera nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 340 frt 61 kr tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. trvszék területén levő nagybecskereki 962. sz. tkvben 1717-1718. hrsz. a. felvett 1029. ö. i. sz. ház 270 □-öl beltelekkel 523 frt kikiáltási árban 1896. évi március hó 28-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. trvszék telekkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérletet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adva.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 52 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. nov. 1. 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tkvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tszék tkvi hatóságánál, 1895. december hó 31. én.

Hniczky,

kir. tszéki bíró.

233-11

183. sz. B. v. k. 1896.

Árverési hirdetés.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. törvényszéknek 1895. évi 6714. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósa 1895. évi 8132. szám alatt kelt végzése folytán Ernesztházi takarék- és előleg-egylet részére, Wiedemann János ernesztházi lakosnál 63 frt 75 kr és jár. iránti kielégítési végrehajtás utján 1895. évi július 6-án lefoglalt 351 frt 50 krra becsült butorok, lovak, kocsik, stb-ől álló ingóknak alperesek lakásán Ernesztházán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1896. évi március 19. napjának délelőtti 11 órára tűzött ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentésk be, annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtható kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1896. évi febr. hó 28-án.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

237-11